

БЕШИНЧИ БЎЛИМ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАБИАТНИ МУХОФАЗА
ҚИЛИШ ДАВЛАТ ҚЎМИТАСИ
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚИШЛОҚ ВА СУВ
ХЎЖАЛИГИ ВАЗИРЛИГИНИНГ
ҚАРОРИ

274 Айрим турдаги ёввойи ўсимликларнинг тарқалиши- ни ва уларнинг миқдорини тартибга солиш қоида- ларини тасдиқлаш ҳақида

*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2014 йил
3 июнда рўйхатдан ўтказилди, рўйхат рақами 2590*

Ўзбекистон Республикасининг «Ўсимлик дунёсини муҳофаза қилиш ва ундан фойдаланиш тўғрисида»ги Қонуни ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2013 йил 15 июлдаги ПҚ–2003-сонли «Қонунларнинг ҳаволаки нормаларини амалга оширишга қаратилган норматив-ҳуқуқий ва бошқа ҳужжатларни ишлаб чиқиш режаларини тасдиқлаш тўғрисида»ги қарорига мувофиқ, Ўзбекистон Республикаси Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги **қарор қилади:**

1. Айрим турдаги ёввойи ўсимликларнинг тарқалишини ва уларнинг миқдорини тартибга солиш қоидалари иловага мувофиқ тасдиқлансин.

2. Мазкур қарор расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

**Табиатни муҳофаза қилиш
давлат қўмитаси раиси**

Б. АБДУСАМАТОВ

Тошкент ш.,
2014 йил 8 май,
92/1-сон

**Қишлоқ ва сув
хўжалиги вазири**

Ш. ТЕШАЕВ

Тошкент ш.,
2014 йил 8 май,
1-сон

Ўзбекистон Республикаси
Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси,
Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигининг
2014 йил 8 майдаги 92/1, 1-сонли қарорига
ИЛОВА

Айрим турдаги ёввойи ўсимликларнинг тарқалишини ва уларнинг миқдорини тартибга солиш ҚОИДАЛАРИ

Мазкур Қоидалар Ўзбекистон Республикасининг «Ўсимлик дунёсини муҳофаза қилиш ва ундан фойдаланиш тўғрисида»ги Қонуни ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2013 йил 15 июлдаги ПҚ–2003-сонли «Қонунларнинг ҳаволаки нормаларини амалга оширишга қаратилган норматив-ҳуқуқий ва бошқа ҳужжатларни ишлаб чиқиш режаларини тасдиқлаш тўғрисида»ги қарорига мувофиқ, айрим турдаги ёввойи ўсимликларнинг тарқалишини ва уларнинг миқдорини тартибга солиш қоидаларини белгилайди.

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Қоидаларда қуйидаги асосий тушунчалар қўлланилади:

шудгорлар — қишлоқ хўжалик техникаси ёрдамида ҳайдалган ерлар;

пичанзорлар — чорва моллари учун озуқа сифатида ўсимлик кўк пояси ёки қуриган ўтлар йиғиб олинadиган табиий ва маданий ўсимликлар мажмуаси;

яйловлар — чорва молларини эркин (ҳайдаб) боқиш учун фойдаланиладиган табиий ёки маданий ўсимликлар мажмуаси;

заҳарли ўсимликлар — таркибида тирик организмлар учун зарар келтирадиган ёки уларнинг ҳаёти ва соғлиғига салбий таъсир кўрсатувчи моддаларни сақловчи ўсимликлар;

гиёҳванд моддали ўсимликлар — таркибида Ўзбекистон Республикасининг «Гиёҳвандлик воситалари ва психотроп моддалар тўғрисида»ги Қонунига мувофиқ гиёҳвандлик воситалари рўйхатига киритилган ва Ўзбекистон Республикасида назоратга олинadиган моддаларни сақловчи ўсимликлар;

карантиндаги ўсимликлар — Республикада карантиндаги зараркундалар, ўсимлик касалликлари ва бегона ўтларнинг рўйхатида (рўйхат рақами 2544, 2013 йил 26 декабрь) назарда тутилган бегона ўтлар;

бегона ўтлар — биологик ва экологик жиҳатдан маданий ўсимликлар орасида ўсиб кўпайишга мослашган, ҳосилни ҳамда маҳсулот сифатини пайсaiтирувчи ёввойи ёки ярим хонаки ўсимликлар;

пестицидлар — ўсимлик зараркундалари, касалликлари ва бегона ўтларга қарши курашда ишлатилadиган кимёвий моддалар, шунингдек қишлоқ хўжалик ўсимликлари ривожининг регуляторлари ва дефолиантлари.

2. Мазкур Қоидаларнинг иловасида белгиланган, шудгорлар, пичанзорлар ва яйловларни табиий суратда босиб кетadиган заҳарли, гиёҳванд мод-

дали, карантиндаги ўсимликлар, бегона ўтлар ҳамда бошқа ўсимликлар тарқалиши ва миқдори тартибга солиниши лозим бўлган ёввойи ўсимликлар (бундан буён матнда ёввойи ўсимликлар деб юритилади) ҳисобланади.

3. Мазкур Қоидалар муҳофаза этиладиган табиий ҳудудларга, шунингдек ёввойи ўсимликлардан махсус фойдаланишга нисбатан татбиқ этилмайди.

2-боб. Ёввойи ўсимликларнинг тарқалиши ва миқдорини тартибга солиш усуллари

1-§. Умумий қоидалар

4. Ёввойи ўсимликларнинг тарқалишини ва уларнинг миқдорини тартибга солиш қўйидаги усулларда амалга оширилади:

ўсимликларни ҳимоя қилиш воситаларини қўллаш;

агротехник тадбирларни амалга ошириш;

карантин тадбирларини амалга ошириш;

ёввойи ўсимликларни замонавий технологик жараёнлар ва илм-фан ютуқлари воситасида камайтириш ёки йўқ қилиш;

ёввойи ўсимликларни табиий равишда олиб ташлаш.

Ёввойи ўсимликларнинг тарқалишини ва уларнинг миқдорини тартибга солиш қонун ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа усулларда ҳам амалга оширилиши мумкин.

5. Ёввойи ўсимликларнинг тарқалишини ва уларнинг миқдорини тартибга солиш усуллари ўсимлик дунёсини муҳофаза қилиш ва ундан фойдаланиш тўғрисидаги қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқ бўлиши, бошқа ўсимликлар ва табиат объектларига, инсон саломатлигига зарар етказмаслиги ҳамда табиий ўсимликлар мажмуалари ва улар ўсадиган муҳитнинг сақланишини таъминлаши лозим.

6. Гиёҳванд моддали ўсимликларнинг тарқалиши ва миқдорини тартибга солиш Ўзбекистон Республикасининг «Гиёҳвандлик воситалари ва психотроп моддалар тўғрисида»ги Қонуни ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2000 йил 31 июлдаги 293-сонли «Гиёҳвандлик воситалари, психотроп моддалар ва прекурсорларни Ўзбекистон Республикаси ҳудуди орқали олиб кириш, олиб чиқиш ва транзит тарзида ўтказиш тўғрисида»ги қарорига мувофиқ амалга оширилади.

2-§. Ўсимликларни ҳимоя қилиш воситаларини қўллаш

7. Ўсимликларни ҳимоя қилиш учун ишлатиладиган кимёвий ва биологик воситалар ўсимликларни ҳимоя қилиш воситалари ҳисобланади.

8. Ўсимлик зараркунандалари, касалликлари ва бегона ўтларга қарши курашда ишлатиладиган, табиий организмларга айнан ўхшаш биологик моддалар, сунъий равишда яратилган мавжудотлар, генетик етиштирилган ўсимлик ёки бошқа организмлар ўсимликларни ҳимоя қилишнинг биологик воситалари ҳисобланади.

9. Ўсимликларни химоя қилишнинг биологик воситалари шудгорларни табиий суратда босиб кетадиган бегона ўтларнинг тарқалиши ва миқдорини тартибга солиш учун қўлланилади.

10. Ўсимлик зараркунандалари, касалликлари ва бегона ўтларга қарши курашда ишлатиладиган, сунъий яратилган кимёвий воситалар, жумладан пестицидлар ўсимликларни химоя қилишнинг кимёвий воситалари ҳисобланади.

11. Ўсимликларни химоя қилишнинг кимёвий воситалари барча турдаги ёввойи ўсимликларнинг тарқалиши ва миқдорини тартибга солиш учун қўлланилади.

12. Ўсимликларни химоя қилиш воситалари Ўзбекистон Республикасининг «Қишлоқ хўжалик ўсимликларини зараркунандалар, касалликлар ва бегона ўтлардан химоя қилиш тўғрисида»ги Қонуни талабларига мувофиқ қўлланилади.

3-§. Агротехник тадбирларни амалга ошириш

13. Қишлоқ хўжалик техникаси ва меҳнат қуроллари ёрдамида ўсимлик зараркунандалари, касалликлари ва ёввойи ўсимликларнинг мавжуд бўлишига, ялпи кўпайишига ва кенг тарқалишига тўсқинлик қилувчи шароитларни яратишга қаратилган чора-тадбирлар агротехник тадбирлар ҳисобланади.

14. Агротехник тадбирлар кўчатларни экишга тайёрлаш, тупроққа ишлов бериш ва экиш усуллари, муддатлари, экин навлари ва ўғитларни танлаш, ерларни текислаш, кузда чуқур хайдаш, ўсимликлар қаторлари ораларига ишлов бериш, дала атрофидаги дарахтларни парваришлаш, уруғлик майдонларни кузда қайта хайдаш, пичанга мўлжалланган далаларни эрта баҳорда борона қилиш, экинларни алмашлаб экиш ва бошқа усуллар орқали амалга оширилади.

15. Агротехник тадбирлар барча турдаги ёввойи ўсимликларнинг тарқалиши ва миқдорини тартибга солиш учун қўлланилади.

4-§. Карантин тадбирларини амалга ошириш

16. Карантин тадбирлари ўсимликларнинг ички ва ташқи карантини бўйича давлат тадбирлари тизимидан иборат бўлиб, бу тадбирлар қуйидагиларга қаратилади:

Ўзбекистон Республикаси ҳудудини чет мамлакатлардан кириб келиб, катта иқтисодий зарар етказиши мумкин бўлган карантиндаги ва бошқа хавфли зараркунандалар, ўсимлик касалликлари ва бегона ўтлардан муҳофаза этиш;

карантиндаги ва бошқа хавфли зараркунандалар, ўсимлик касалликлари ва бегона ўтларни вақтида аниқлаш, уларнинг ёйилишига йўл қўймаслик ва уларни йўқ қилиш, шунингдек улар Ўзбекистон Республикасининг бу

зараркундалар, касаллик ва бегона ўтлардан холи минтақаларига кириб боришининг олдини олиш;

қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ва бошқа маҳсулотларни етиштириш, тайёрлаш, ташиш, сақлаш, қайта ишлаш, реализация қилиш ва улардан фойдаланишда ўсимликлар карантинига оид қоидалар ва тадбирларга риоя этилиши ҳамда уларнинг амалга оширилиши устидан давлат назоратини олиб бориш.

17. Карантин тадбирлари Ўзбекистон Республикасининг «Ўсимликлар карантини тўғрисида»ги Қонунига мувофиқ амалга оширилади.

18. Карантин тадбирлари карантиндаги ва заҳарли ўсимликларнинг тарқалиши ва миқдорини тартибга солиш учун қўлланилади.

19. Карантин тадбирларини амалга оширишда ўсимликларни ҳимоя қилишнинг кимёвий воситаларидан фойдаланиш мумкин. Бунда карантиндаги ўсимликларга пестицидлар билан ишлов бериш тавсия этилади.

20. Карантин тадбирлари давомида зарарланган деб топилган уруғларни экиш тақиқланади.

21. Тозаланган уруғлардан ажратиб олинган карантиндаги ўсимликларнинг уруғлари янчиш ва буғлатиш йўли билан унувчанлиги йўқотилиб зарарсизлантирилади.

22. Карантин тадбирларининг бажарилиши устидан давлат назорати ўсимликлар карантини бўйича давлат хизмати органлари томонидан амалга оширилади.

5-§. Ёввойи ўсимликларни замонавий технологик жараёнлар ва илм-фан ютуқлари воситасида камайтириш ёки йўқ қилиш

23. Замонавий технологик жараёнлар ва илм-фан ютуқлари ёввойи ўсимликларнинг тарқалиши ва миқдорини тартибга солиш бўйича мазкур Қоидаларда белгиланган усулларни такомиллаштиришга хизмат қилиши ёки унда назарда тутилмаган бошқа усуллардан иборат бўлиши мумкин.

24. Замонавий технологик жараёнлар ва илм-фан ютуқларидан фойдаланиш шартлари уларнинг муаллифи томонидан белгиланади. Ушбу шартлар қонун ҳужжатлари, шу жумладан мазкур Қоидаларнинг талабларига зид бўлмаслиги лозим.

25. Замонавий технологик жараёнлар ва илм-фан ютуқлари муаллифларининг интеллектуал мулк объектларига бўлган ҳуқуқлари Ўзбекистон Республикасининг «Ихтиролар, фойдали моделлар ва саноат намуналари тўғрисида»ги ҳамда «Селекция ютуқлари тўғрисида»ги қонунлари ва бошқа қонун ҳужжатларига мувофиқ ҳимоя қилинади.

6-§. Ёввойи ўсимликларни табиий равишда олиб ташлаш

26. Ёввойи ўсимликларнинг тарқалиши ва миқдорини тартибга солишда

уларни қўл меҳнати ёки меҳнат қуроллари ёрдамида табиий равишда олиб ташлаш усулидан фойдаланиш мумкин.

27. Ёввойи ўсимликларни табиий равишда олиб ташлаш усули улар кенг тарқалмаган ҳамда уларни мазкур усулда камайтириш ёки йўқ қилиш мумкин бўлган тақдирда қўлланилади.

28. Табиий равишда олиб ташланган ёввойи ўсимликларни зарарсизлантириш ва йўқ қилишда уларнинг илдизлари, қаламчалари ва уруғлари тозаланган далаларга тушиб қолиши ёки бошқа ўсимликларга қўшилиб қолишига йўл қўймаслик лозим.

3-боб. Яқуний қоидалар

29. Агар қонун ҳужжатларида, шунингдек ер участкалари, ўсимлик дунёси объектларидан фойдаланиш бўйича шартномаларда бошқача қоида белгиланган бўлмаса, мазкур Қоидаларда назарда тутилган ишлар ер участкаларидан ва ўсимлик дунёси объектларидан фойдаланувчилар томонидан амалга оширилади ҳамда улар томонидан молиялаштирилади.

30. Мазкур Қоидалар талабларининг бузилишида айбдор бўлган шахслар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда жавобгар бўлади.

31. Мазкур Қоидалар Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси билан келишилган.

*Фанлар академияси
Президенти*

Ш. САЛИХОВ

2014 йил 8 май

Айрим турдаги ёввойи ўсимликларнинг тарқалишини ва уларнинг миқдорини тартибга солиш қоидаларига
ИЛОВА

Тарқалиши ва миқдори тартибга солиниши лозим бўлган ёввойи ўсимликларнинг РЎЙХАТИ

I. Шудгорларни табиий суратда босиб кетадиган заҳарли ўсимликлар

1. *Heliotropium lasiocarpum*
2. *Vexibia alopecuroides* (L.)
3. *Vexibia pachicarpa* (C.A. Mey.)
4. *Trichodesma incanum* (Bunge) A.DC.

II. Пичанзорлар ва яйловларни табиий суратда босиб кетадиган заҳарли ўсимликлар

1. *Abutilon theophrasti* Medik.
2. *Acroptilon repens* (L.) DC.
3. *Asperugo procumbens* L.
4. *Bryonia dioica* Jacq.
5. *Cardaria draba* (L.) Desv.
6. *Ceratocephala falcata* (L.) Pers.
7. *Ceratocephala testiculata* (Crantz.) Bess.
8. *Chenopodium botrys* L.
9. *Chenopodium vulvaria* L.
10. *Cuscuta campestris* Yunck.
11. *Datisca cannabina* L.
12. *Datura stramonium* L.
13. *Descurainia sophia* (L.) Webb. ex Prantl
14. *Dodartia orientalis* L.
15. *Heliotropium lasiocarpum* Fisch. et C. A. Mey.
16. *Hyoscyamus niger* L.
17. *Iris songarica* Schrenk
18. *Lamium amplexicaule* L.
19. *Lepidium perfoliatum* L.
20. *Papaver pavoninum* Schrenk
21. *Psoralea drupacea* Bunge
22. *Ranunculus arvensis* L.
23. *Sinapis arvensis* L.
24. *Solanum nigrum* L.
25. *Solanum olgae* Pojark.
26. *Syrenia siliculosa* (M. Bieb.) Andr.
27. *Thalictrum isopyroides* C.A. Mey.
28. *Trachomitum lancifolium* (Russanov) Pobed.
29. *Trachomitum scabrum* (Russanov) Pobed.
30. *Trichodesma incanum* (Bunge) A. DC.
31. *Vaccaria pyramidata* Medik.
32. *Vexibia alopecuroides* (L.)
33. *Aethusa cynapium* L.

III. Шудгорлар, пичанзорлар ва яйловларни табиий суратда босиб кетадиган гиёҳванд моддали ўсимликлар

1. *Cannabis ruderalis* Janisch.
2. *Cannabis sativa* L.
3. *Papaver somniferum* L.

IV. Шудгорлар, пичанзорлар ва яйловларни табиий суратда босиб кетадиган карантиндаги ўсимликлар

1. *Ambrosia artemisiifolia* L.
2. *Cuscuta* spp.
3. *Acroptilon repens* (L.) DC.

V. Шудгорларни табиий суратда босиб кетадиган бегона ўтлар

1. *Abutilon theophrasti* Medik.
2. *Acroptilon repens* (L.) DC.
3. *Agropyron repens* (L.) P. Beauv.
4. *Alisma orientale* (Sam.) Jus.
5. *Alopecurus myosuroides* Huds.
6. *Amaranthus lividus* L.
7. *Amaranthus retroflexus* L.
8. *Amaranthus graecizans* L.
9. *Amaranthus hybridus* L.
10. *Amaranthus thellungianus* Nevski
11. *Ambrosia artemisiifolia* L.
12. *Ammannia auriculata* Willd.
13. *Ammannia baccifera* L.
14. *Ammi majus* L.
15. *Anagallis arvensis* L.
16. *Anchusa officinalis* L.
17. *Anthemis arvensis* L.
18. *Anthemis cotula* L.
19. *Apera spica-venti* (L.)
20. *Alchemilla arvensis* L.
21. *Arabidopsis thaliana* (L.) Heynh.
22. *Argusia sibirica* (L.) Dandy
23. *Artemisia vulgaris* L.
24. *Atriplex hastata* L.
25. *Atriplex tatarica* L.
26. *Avena fatua* L.
27. *Berteroa incana* (L.) DC.
28. *Bidens pilosa* L.
29. *Bidens tripartita* L.
30. *Bifora radians* M. Bieb.
31. *Brassica nigra* (L.) Koch.
32. *Bromus japonicus* Thunb.
33. *Bromus secalinus* L.
34. *Bromus sterilis* L.

35. *Butomus umbellatus* L.
36. *Calendula arvensis* L.
37. *Capsella bursa-pastoris* (L.).
38. *Cardamine hirsuta* L.
39. *Cardaria draba* (L.) Desv.
40. *Cardaria repens* (Schrenk) Jarm.
41. *Carduus nutans* L.
42. *Cerastium arvense* L.
43. *Chaenorrhinum minus* (L.) Lange
44. *Chenopodium album* L.
45. *Chenopodium hybridum* L.
46. *Chenopodium polyspermum* L.
47. *Chenopodium vulvaria* L.
48. *Chrysanthemum segetum* L.
49. *Cirium arvense* (L.) Scop.
50. *Convolvulus arvensis* L.
51. *Calystegia sepium* (L.) R.Br.
52. *Compositae* (g)
53. *Coronopus didymus* (L.) Sm.
54. *Coronopus squamatus* (Forsk.) Asch.
55. *Cressa cretica* L.
56. *Crypsis schoenoides* (L.) Lam.
57. *Cuscuta approximata* Babing
58. *Cuscuta campestris* Juncker
59. *Cynadon dactylon* (L.) Pers.
60. *Cyperus difformis* L.
61. *Cyperus esculentus* L.
62. *Cyperus fuscus* L.
63. *Cyperus rotundus* L.
64. *Datura stramonium* L.
65. *Daucus carota* L.
66. *Descurainia sophia* (L.) Webb.
67. *Digitaria ischaemum* (Schreb.) Muhlenb.
68. *Digitaria sanguinalis* (L)Scop.
69. *Diplotaxis muralis* (L) DC.
70. *Dodartia orientalis* L.
71. *Echinochloa colonum* (L.) Link.
72. *Echinochloa crus-gali* (L.) Beauv.
73. *Echinochloa oryzoides* (Ard.) Fritsch
74. *Echium vulgare* L.
75. *Eleusine indica* (L.) Gaertn.
76. *Equisetum arvense* L.
77. *Eragrostis pilosa* (L.) Beauv.
78. *Erianthus ravennae* (L.) Beauv.
79. *Conyza canadensis* L.

80. *Erodium cicutarium* (L.) L“ Her.
81. *Erysimum cheiranthoides* L.
82. *Euclidium syriacum* (L.) R.Br.
83. *Euphorbia peplus* L.
84. *Euphorbia helioscopia* L.
85. *Fagopyrum tataricum* (L.) Gaerthner
86. *Filaginella uliginosa* (L.) Opiz.
87. *Fumaria vaillantii* Loisel.
88. *Fumaria officinalis* L.
89. *Galeopsis ladanum* L.
90. *Galeopsis tetrahit* L.
91. *Galinsoga ciliaris* (Raf.) Blake.
92. *Galinsoga parviflora* Cav.
93. *Gallium aparine* L.
94. *Geranium dissectum* (L.) Jusl.
95. *Heliotropium ellipticum* Ledeb.
96. *Heliotropium europaeum* L (Gaertn)
97. *Hibiscus trionum* L.
98. *Hordeum leporinum* Link.
99. *Hordeum murinum* L.
100. *Hyoscyamus niger* (L)
101. *Juncus bufonius* L.
102. *Karelinia caspia* (Pall.) Less.
103. *Kicxia spuria* (L.) Dumort.
104. *Kochia scoparia* (L) Schrader.
105. *Koelpinia linearis* Pall.
106. *Lactuca serriola* L.
107. *Lactuca tatarica* (L) C.A.M.
108. *Lamium purpureum* L.
109. *Lappula squarrosa* (Retz.) Dumort.
110. *Lapsana communis* L.
111. *Lathyrus tuberosus* L.
112. *Lepidium pinnatifidum* Ledeb.
113. *Leptochloa filiformis* (Lam.) P. Beauv.
114. *Limonium otolepis* (Shrenk) O.Kuntze
115. *Lithospermum arvense* L.
116. *Lolium multiflorum* Lam.
117. *Lolium temulentum* L.
118. *Lycopsis arvensis* L.
119. *Malva neglecta* Wallr.
120. *Malva sylvestris* L.
121. *Matricaria matricarioides* (Less.) Porter.
122. *Matricaria perforatum* Merat.
123. *Mentha arvensis* L.

124. *Nonnea pulla* (L.).
125. *Pennisetum glaucum* (L.) R. Br. (*Setaria glauca* (L.) Beauv.)
126. *Phalaris canariensis* L.
127. *Phalaris minor* Retz.
128. *Phragmites australis* (Cav.) Trin.
129. *Picris echioides* L.
130. *Plantago major* L.
131. *Poa annua* L.
132. *Poa trivialis* L.
133. *Polygonum aviculare* L.
134. *Polygonum convolvulus* L.
135. *Polygonum hydropiper* L.
136. *Polygonum lapathifolium* L.
137. *Polygonum persicaria* L.
138. *Portulaca oleraceae* L.
139. *Ranunculus repens* L.
140. *Raphanus raphanistrum* L.
141. *Rumex acetosa* L.
142. *Rumex crispus* L.
143. *Rumex halacyi* Rech.
144. *Scandix pectin-veneris* L.
145. *Setaria viridis* (L.) P. Beauv.
146. *Sorghum habepense* L.
147. *Silene noctiflora* L.
148. *Sinapis arvensis* L.
149. *Sisymbrium loeselii* Jusl.
150. *Sonchus asper* (L.) Hill.
151. *Sonchus oleraceus* L.
152. *Sorghum halepense* (L.) Pers.
153. *Stellaria media* (L.) Vill.
154. *Tribulus terrestris* L.
155. *Typha angustifolia* L.
156. *Vaccaria hispanica* (Mill.) Rauschert
157. *Vexibia alopecuroides* (L.) Jakov.
158. *Vicia cracca* L.
159. *Urtica urens* L.
160. *Xanthium spinosum* (L.).
161. *Xanthium strumarium* L.
162. *Zygophyllum oxianum* Boriss.

**VI. Пичанзор ва яйловларни табиий суратда босиб
кетадиган бегона ўтлар**

1. *Aegilops triuncialis* L.
2. *Asperugo procumbens* L.

3. *Avena fatua* L.*
4. *Centaurea squarrosa* Willd.
5. *Chenopodium botrys* L.
6. *Chenopodium vulvaria* L.*
7. *Descurainia sophia* (L.) Webb. ex Prantl*
8. *Dodartia orientalis* L.*
9. *Heterocaryum szovitsianum* (Fisch. et C. A. Mey.) DC.
10. *Hyoscyamus niger* L.*
11. *Iris songarica* Schrenk
12. *Lamium amplexicaule* L.
13. *Lepidium perfoliatum* L.
14. *Lycium ruthenicum* Murray
15. *Pennisetum glaucum* (L.) R. Br. (*Setaria glauca* (L.) Beauv.)*
16. *Rochelia bungei* Trautv.
17. *Rochelia leiocarpa* Ledeb.
18. *Setaria verticillata* (L.) Beauverd
19. *Setaria viridis* (L.) Beauverd*
20. *Sinapis arvensis* L.*
21. *Solanum nigrum* L.
22. *Stipa capillata* L.
23. *Stipa lipskyi* Roshev.
24. *Syrenia siliculosa* (M. Bieb.) Andrz.
25. *Tribulus macropterus* Boiss.
26. *Tribulus terrestris* L.*
27. *Xanthium spinosum* L.*

Изох: * Мазкур бегона ўтлар шудгорларда ҳам учрайди.

VII. Республикага четдан кириб келган бегона ўтлар

1. *Acalypha australis* L.
2. *Acorus calamus* L.
3. *Acroptilon repens* L.
4. *Ailantus altissima* (Mill.) Swingle
5. *Amaranthus albus* L.
6. *Amaranthus retroflexus* L.
7. *Anisantha tectorum* L.
8. *Arundo donax* L.
9. *Bidens frondosa* L.
10. *Conyza canadensis* L.
11. *Eclipta prostrata* (L.) L.
12. *Galinsoga parviflora* Cav.
13. *Rubus caesius* L.
14. *Rubus idaeus* L.

274-275-моддалар

— 78 —

23 (627)-сон

15. *Spergularia rubra* (L.) J. Presl & C. Presl.
16. *Xanthium spinosum* L.
17. *Xanthium strumarium* L.